

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. iij. Quotuplex in quolibet supposito sit subsistentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

terminus ultimus naturæ: unde inferat subsistentiam non esse modum. Verum nihil concludit hoc argumentum, in quo primum negatur subsistentiam non esse determinationem naturæ ad aliquid, cum illam determinet ad existendum completè. Deinde falsò censet Hurtadus, modum necessariò esse illud omne, quod alterum determinat; manifestum enim est, quod omnis forma, tum substantialis, tum accidentalis, determinatio est formalis rei alicuius ad aliquid.

SECTIO III.

Quotuplex in quolibet supposito sit subsistentia.

DE supposito Angelico, cuius simplicissima natura est, dubitatio esse non potest; si enim in natura non potest vlla esse compositio, neque vlla esse potest etiam in supposito. Tota ergo controversia est de substantiis compositis ex materia, & forma; utrum vnica sit indiuisibilis subsistentia totum efficiens compositum, an verò duæ partiales; vna in materia, & altera in forma. Hoc enim quaeritur primum de composito humano, secundò de compositis purè materialibus.

§. I.

Utrum in composito humano vna sit simplex hypostasis.

Quadruplex dubitatio.

Ratio dubitandi primò est, quia si plures essent personalitates in homine, homo esset plures personæ partiales; personalitas enim est forma personæ: sed non potest Petrus dici plures personæ humanæ partiales: ergo non sunt in homine plures personalitates partiales.

Secundò subsistentia est forma vltimò terminans naturam, & reddens illam incommunicabilem alteri: sed solum compositum est incommunicabile; materia enim communicatur formæ, forma communicatur materiæ per vniõnem: ergo solum compositum habet subsistentiam, non autem illius partes: ergo vnica est in toto composito subsistentia.

Tertiò proprius effectus subsistentiæ non est alius, nisi facere id quod afficit aliquid totum, siue hoc aliquid: solum compositum est aliquid totum, partes autem non sunt aliquid totum: ergo soli composito conuenit subsistentia, non autem illius partibus.

Quartò, si altera esset subsistentia in corpore, altera in anima, deberet etiam vtriusque vniõ partialem habere subsistentiam; nam vniõ etiam est aliquid verè substantiale: hoc autem non admittitur: ergo in toto composito humano vnica tantum subsistentia est.

Conclusio negans esse plures subsistentias. Dico primò, esse in composito humano subsistentias duas partiales, vnã in corpore, alteram in anima; nullo autem modo posse dici, quod vnica tantum sit subsistentia totum efficiens compositum. Ita docent Suarez, Valentia, Hurtadus, contra Molinam, Vasquez, Arriagam, Cunigam.

Probatio. Ratio est, quia implicat vt eadem entitas modalis afficiat intrinsecè duo modificata distincta, vt probabam agens 1. *Physic.* de vniõne materiæ R. P. de Rhodæ curs. *Philosoph.*

A & formæ; altoqui per eandem actionem fierent plures effectus, per eundem motum mille mouerentur homines. Deinde illa subsistentia vnica, vel esset corporea, & sic afficere non posset animam immaterialem; vel esset spiritalis, & sic non posset afficere materiam corpoream: sed materia, & anima rationalis verè subsistunt: ergo habent duas subsistentias partiales distinctas. Probat materiam, & animam rationalem subsistere, quia creatio terminatur ad rem subsistentem: ergo cum materia & anima rationalis creentur, necessariò etiam subsistunt. Deinde res quæ ita est in se, vt à nullo sustentetur, est necessariò subsistens: creatio est productio rei, quæ à nullo sustentatur: ergo est productio rei subsistentis. Imò quælibet pars aquæ reuerà est subsistens per subsistentiam sibi propriam distinctam à subsistentia alterius partis: ergo esse subsistens potest conuenire partibus, & non toti composito; quod patet etiam in anima rationali, quæ à corpore separata veram habet subsistentiam, & tamen est incompletum. Denique Verbum Diuinum per duas vniõnes distinctas vniuit sibi corpus & animam, quæ in morte Christi verè fuerunt separata inter se, & manserunt tamen vnita diuino Verbo: ergo corpus & anima etiam separata subsistunt. Imò post resurrectionem duæ illæ partes habentes vniõnem, & illam seruantes, vnita sunt: ergo res subsistens potest vniiri.

C Ad primam respondeo nomen hypostasis & personæ non solere attribui nisi suppositis completis, seu partibus pro vt vnitis, sicut anima non dicitur semi-homo, quamvis sit pars hominis; quia nomen *homo*, significat aliquid totum; subsistentiam verò significare substantiam quamlibet etiam incompletam. Si ergo propriè loquamur, & secundum communem vsum, non sunt subsistentiæ plures in homine, nec plures personæ partiales: si autem personalitas sumatur pro subsistentia, sunt reuerà in homine duæ partiales personalitates, & duæ partiales personæ; sed impropria erit hæc loquutio.

Solutiones difficultatum.

D Ad secundam respondeo aliam esse incommunicabilitatem rei alicuius ad totum, aliam incommunicabilitatem ad suppositum alienum: subsistentia reddit incommunicabilem ad suppositum aliquod sustentans, non reddit incommunicabilem ad totum: nam duæ guttæ aquæ subsistunt, vt dixi: solum compositum est incommunicabile alteri vt toti; partes autem illius esse possunt incommunicabiles alteri vt supposito alieno.

Ad tertiam satis ex dictis constat, proprium effectum subsistentiæ non esse reddere aliquid totum, itavt sit incommunicabile composito, sed tantum supposito alieno. Satis enim est, quod subsistentia naturam, quam afficit, reddat concretam, habendo illam, tanquam rectum omnium denominationum, quibus illa significatur in concreto. Partes autem compositi reuerà concretæ sunt, non autem abstractæ; nam materia pars est hominis, non autem solius humanitatis.

Ad quartam respondeo nullam esse necessariam partialem subsistentiam in vniõne corporis, & animæ, vt probabam contra Delugo in *tratt. de Incarnat.* non enim est propriè substantia, sed modus substantialis.

S. II.

Utrum in composito purè materiali una sit simplex hypostasis.

Fundamentum negatum.

Ratio dubitandi est, quia substantia est forma materialis verè ac propriè inherens materiæ, tanquam subiecto inhesionis; nugantur enim qui dicunt formam non inherere, sed adherere materiæ; certum enim est, formam materialem ita sustentari, ut sine illo fulcro nequeat existere: ergo forma materialis non habet rationem propriam substantiæ.

Forma materialis habet propriam substantiam. Prima probatio.

Dico secundo, formam purè materialem in composito physico habere propriam substantiam distinctam à substantia formæ. Contra Suarezem, Hurtadum, & plures alios.

Ratio est, quia si forma materialis in composito physico propriam non haberet substantiam distinctam à substantia materiæ, sequeretur composita physica purè materialia non esse supposita completa, quod absurdum est. Probatur, quia suppositum integrum & completum debet habere substantiam integram & completam: sed si forma propriam non habeat substantiam, composita purè materialia non habent substantiam completam; sola enim in illis adest substantia materiæ, quæ incompleta est, ut patet ex corpore humano, cuius substantia eiusdem rationis est ac substantia cuiuscunque alterius materiæ; & est tamen hæc dubiè incompleta: ergo substantia compositi purè materialis incompleta est, si forma non habet substantiam distinctam à substantia materiæ.

Secunda.

Deinde concluditur etiam ex mysterio Incarnationis, formas materiales habere propriam substantiam; nam forma sanguinis Christi, cum non sit anima, est forma purè materialis: sed illa vnita est diuino Verbo, & per illud subsistit, ut suppono ex dictis *tract. 7. Theologico*: ergo forma materialis vnita est diuino Verbo. Atqui non aliter forma sanguinis diuino Verbo vnita est, quam vnita fuisset propriæ substantiæ creatæ, si eam non impediret vnio ad Verbum: ergo forma sanguinis in nobis, & forma quælibet materialis partialem habet substantiam.

Tertia.

Denique non apparet, quomodo forma materialis sit magis substantia, quam quantitas; quia non apparet, quomodo magis per se subsistat, si non habeat propriam substantiam.

Solutur ratio dubitandi.

Ad rationem dubitandi respondeo, distinguendo illam maiorem: substantia est ratio existendi per se opposita inhesionis in subiecto completo, concedo; inhesionis in subiecto incompleto, nego: quod enim inheret subiecto incompleto, inheret tanquam pars in comparte; ideoque nihil vetat illud per se subsistere.

Quæstio prima.

Quæritur primo, vtrum diuinitus conseruari aliqua natura possit sine omni substantia.

Negat Suarez; sed probabilius tamen est, posse, quia non apparet vlla ratio, quæ probeat repugnare magis ut materia sit sine omni substantia, quam ut sit sine omni forma. Ostend-

Asum autem est 1. *Physicorum*, materiam separari posse diuinitus ab omnibus formis.

Dices: Implicat ut quantitas terminata, sit etiam diuinitus sine omni termino: ergo implicat etiam ut natura substantialis sit sine omni substantia, quæ terminus est naturæ. Similiter implicat ut corpus aliquod sit absque omni vicatione: ergo & sine substantia.

Respondeo, terminum quantitatis, & vicationem ex veriori sententia, quam elegi 4. *Physicorum*, nihil esse distinctum & superadditum quantitati terminatæ, aut corpori vicato; vnde mirum non est, quod illa non possint separari, tum collectiue, tum terminatiue, imò si vera esset sententia, quæ ponit in quantitate puncta, per quæ terminetur, facile dicerem, posse quantitatem diuinitus esse sine termino positivo; & si verum esset, vicationem distinguere à re vvicata, nihil mihi videretur absurdi dicere, posse aliquod corpus esse sine omni vbi distincto per solam connotationem spatij, cui coexistit.

Quæritur secundo, quam sit causa productiua substantiæ, vtrum generans illam producat, an verò illa producat per emanationem à natura eo modo, quo producuntur reliquæ omnes proprietates.

Respondeo videri mihi probabilius contra Suarezem, substantiam non produci per emanationem ab ipsa natura, sed à solo generante. Ratio est, quia prius debet res esse in se completè constituta, quam operetur substantia verò pertinet ad complementum ipsius substantiæ. Deinde sicut accidens non producit suam inhesionem, sed illa producit ab agente productiuo ipsius accidentis, quod sine dubio producit accidens in subiecto; sic substantia non producit suam substantiam, præsertim cum agens faciat rem existentem cum modo sibi connaturali, id est existentem completè. Denique creatio terminatur connaturaliter ad rem substantem: ergo etiam ad substantiam. Quamvis nihil mihi sit dubium, quin possit diuinitus terminari creatio ad naturam sine substantia, cum creari possit accidens extra subiectum sine modo substantiæ superaddito.

DQuæritur tertio, quomodo verum sit vulgatum illud axioma, quod actiones sint suppositorum, de quo dixi fusè in *tract. de incarnatione*.

Respondeo breuiter, sensum illius esse, quod actiones omnes, licet ab vna saepe proveniant, parte suppositi, tribuuntur tamen & denominant communiter totum suppositum constitutum ex natura & personalitate; dicitur enim *homo videt, homo ambulat, intelligit*. Ratio autem communis illius vsus loquendi est, quia personalitas est vltimum complementum naturæ: res autem debet esse completa priusquam operetur; non est autem completa, nisi quando est suppositum: ergo actiones propriæ sunt suppositorum, etiam si personalitas nullo modo sit principium illarum operationum.

QVÆSTIO